

Prologus

op̄ esserūt violet̄. Alij vo prurbant eccliam q̄ falsas scripturar̄ interpretationes, et tales p̄ iduncā intelligunt idumea eñ accipit̄ sepe in scriptura, p̄ synagoga, q̄ falsas interpretationes fuit̄ in sacra scriptura ad puerū da mysteria ipsi, put̄. s. Isa, cœtū, ca, in additionib.

Tin eo, ca, vbi dicis
in postul. Et mūdabo
sanguine eorū.

Additio.

Est illud ver-
bū, Et mūda-
bo sanguinez
eorū quē nō mūdaue-
rā. Blo. Quidar do-
minū sanguinē peto-
rū in euāgeliō quem
prius in lege nō mā-
dauerat.

In cipit expositio
pumi, plogi fin brito
nē in amos, ppbam.

Orias rex
rc, Iste p̄
phete tres
plogi pre-
mittunt̄, q̄ru iste pri-
mū ē in q̄ hiero, pce-
dit hoc mō, Dūmo
em̄ ponit quoddā in-
cidēs p̄ qđ accedit ad
principale, cuius dicit.
Orias rex rc, Princi-
paliter ā tria intēdi-
tāgeret. Primo tpa di-
uulgationis hui, ppb̄ etie cū cā effidente, ibi. Si hunc
itaq̄ terremotū, scđo materiā, ibi. In eas gētes q̄ lectio-
ne rc, tertio quoquā p̄tentor in principali ope ponit ex-
positionē ibi. Et q̄ idē ppb̄. Dicit itaq̄, a. Orias
ter s̄ quo h̄, q̄, palip, xvii. b. Si dei reli. soli, emula-
ter, lamaret vel imitare, vsus. Emulo, infat amar ius-
det ac imitaf. In opusculo de vocabulis biblie inueni-
es erēpla de istis significacionib. De isto dī in, q̄, pal,
xvii. Fecit qđ rectū erat in aspectu dñi iuxta oia q̄ fece-
rat amasias pater ei. c. Mūmio religiosa amore p-
uocat, q̄ru p̄t̄, palip, xvii, vbi dī. Si roboratus
eset elatū est cor ei in interitū suū, et negleget dñm deit-
suū, ingressisq̄ tēpli dñi adolere voluit incensum sup
altare thymiamatis, solutio, in hoc q̄ intēdebat, p̄moue-
re dñmū cultū nō negleget dñm s̄ dilect, p̄ter. b aut̄ dī
dñm negletere q̄ p̄ceptū no fuauit, s̄i dī hic. d. Co-
tra p̄ceptū legis moysi rc, Iste, xvii, b. Tu et filii tui cuius
fudote sacerdotiū vestri, et oia q̄ ad cultū altaris p̄met
et intra velu sunt q̄ sacerdotes ad ministrabun̄. Sicut ex-
tern̄ accesserit occidet. Iste illu, i, a inuenies sumile.
e. Paralypomeno, xvii. f. Sacerdotiale officiū p̄mis-
tere conatus est, vbi azarias sacerdos et alij sacerdotes
dī dicebat ei, q̄, palip, xvii. b. Est tui officiū oia et ado-
lesas incensum dñi, s̄i sacerdotiū dñi. Est filius aaro, q̄ co-
secati sunt ad huiuscmodi ministeriū. g. Ob eam
rem terremotū rc, vbi hiero, sup primuzay os. Orias q̄
azarias q̄ undebutū sacerdotiū sibi vendicās peccus ē
leptia in fronte et terremot̄ fac̄t̄ et magi p̄ totā urim.
h. Lur terremot̄, i. Etia azarias ppb̄ inuenit
rū, ca, vbi dī. Fugietis sicut fugietis a facie terremot̄
in diebō oie regi iuda. Blo. Qui usurpās sacerdotiū le-
p̄a peccus ē, ad cuius impietatē tota terra morta est,

Il. Hieroboā filiū ioas ad dñam hieroboā filiū nabath
de q̄. ih, Reg, xii, t deinceps, silt, q̄, pal, x, t deinceps ī mul-
tis locis, de hieroboā āt filio ioas legi, us, Reg, xii, q̄, g.
l. In eas gen, q̄ elect, q̄p, sunt, i, p̄io et lēo legit ibi de
gaza t de tyro, de edom, d̄ filiis am mō, t de plurib⁹ alijs

m. Quas in memorā

uit, s̄, ibidem cū dicit

Sup tribus sceleris

bys, rc.

n. Et q̄ idē, ppb̄, i,

q̄ dñs p̄ ppb̄am dic̄

ibi q̄ no p̄et sup sce-

lerib⁹ op̄ signat q̄ p̄

cere portuit.

o. In sequētu, s, post

t̄ps tactū ui q̄ ppb̄as

uit, qđ rāḡ i nūlo, t

post om̄inationē dñi

tactū ī p̄cipio ex

ordi, ibi, dñs de syo

p. Huc, engit, rc.

tertio q̄ p̄io rāḡt̄

t̄ps, scđo om̄inatio,

tertio subiugif. Sup

tribu scelerib⁹, rc, vel

tertio, i, ter peccatū

pm̄tentib⁹ sive tre-

rātib⁹ signat se posse

indulgere, s̄ nō quar

to qđ rāḡi d̄z q̄t̄

ad sensum mysticum

, s̄, fm̄ quē q̄t̄ d̄ ut,

rare q̄ s̄uetudinari

finaliter iterat. P̄es

cator indulgētiā deū dare posse signat. q. Quē sc̄

deū. t. Quarto eadē p̄t̄ admittētib⁹, i, cōmitētib⁹

rc, b postq̄ dūterat q̄ illos nō quereret, subdit destruci-

one illoꝝ furū, p̄ ignē, sic p̄ i singul̄ p̄t̄, vñ subiugif

s. Nā p̄ ignis silūndinē, t, dīc. Ignis silūndinē, vñc,

nō ignē, q̄, q̄li i mūhilā erāt p̄t̄ redacti p̄ficiōe illoꝝ

imissā a dñs p̄pter p̄t̄ eorū. t. Predicū ibidē, s, p̄t̄

mo, t, scđo.

v. Quartē, s, q̄s p̄t̄ noiauit, s, gazam t̄p̄

Explicit qualisq̄ expolitio ultius prologi, (rum, rc,

Incepit secundi plogi expositio.

Edos ppb̄ rc. Iste scđo plogus tres h̄, p̄t̄s p̄i-

cipales, in prima tangūn̄ cause opis. In scđo

nomis auctorū p̄medatio sp̄alis, ibi. Amos vo

interpretāt̄, in tertia subdī, ppb̄te cōmēdatiō general̄

ibi, in būtate eñ vor oim, ppb̄tar rc, in prima cā effi-

cies multiplicitate describit̄, primo q̄t̄ ad nomē cū dī.

Amos, scđo q̄t̄ ad officiū cū dī. D̄ opb̄a, tertio q̄t̄ ad

ditionē cū dī. Rubor mora distringēs, q̄nto q̄t̄ ad modū

agēdi cū dī. Paucis verbis explicari nō pot, in q̄ tangū

cā formalis, sexto q̄t̄ ad actū ppb̄tagi ibi, dī, loqui

tur ad vacas pinguis rc, in qua tangū cā materialis,

in scđo pte auctorū sp̄aliter a quō cōmēdat̄, primo ex

abūdātiā gē ibi. Interpretāt̄ om̄is, scđo ex officiū digni-

tare, ibi, ppb̄taur inter cereros rc, tertio ex debita, ad p̄

ppb̄ta dispositione, ibi. Esse q̄ p̄e, ppb̄ta si poterat rc,

q̄t̄ et utilitate et inuenitrate doctrine, ibi. Qui enā

tuba sua rc, dñs vñlie br̄ illūam, a. Amos, ecce no-

mē, ppb̄, b. Propheta, officio, c. Rustic̄ cōdi-

cione, d. Rubor mora distringēs, opis cōfuetudine

viud sumitur de amos, vñ, vbi scribit̄, Armentari, ego

sym yellicans siccomo: os id eli discepens frondes si,

Prologus

comori et altari arborum ad pastos pecorum, ita dicit gloria infra linea, ut destringens velutias conserpes per eodem accepit. Ita gloria marginaliter oicit ibi. Si como? ide quod tuba afferet in ora quod pastorum famem depellit et folia esurie pecorum. In opusculo de vocabulis biblicis plenius inuenies de tubo et simeone.

v. Paucis verbis explicari non potest, ppter tuborum profunditate et levitate et ne mutetur quod dicit plenitatem quod per luxuriam optuit ipsum esse.
e. Quis enim digne, id est sufficienter et co?
f. spiritu competenter, matre expremere possit.
g. Quartuor scelerata damasci gaze tyri idumee filiorum amon et moab resipio octauos gaudiu[m] inde ristil[us] h[ab]et locum ad vacas p[ro]p[ter]as q[ui] sunt in morte samarie et tuituram domini maiorem in ore meos testatur. ipse certus factorem locum rati, gradus a ampliis hic locis quod in viii gradu, i. septimo loco inuenit[ur] in iudea, i. contra duas tribus regio[n]es deo idolis deditas, et in octavo gradu, i. in octavo loco, i. iusti, i. quod dece[re]tribu[re]t, quartus ita per enumerat.
i. Sic loquitur i. iusti, ii. Ad vacas pinguis, h[ab]et rati[m] matia.
l. Tuituram, i. et cetera, m. Domini maiores dece[re]tribu[re]t, ppter maiorem multitudinem, n. Unde regio[n]es duarum tabuum scissionibus, id est captiuitate, i. et anno, h[ab]et, p[ro]p[ter]a, et, triplex, o. Ipse certus factorem locutus, infra, vii. factorem appellat dominum creatorum et spiritu rati, exercitum assiriorum, et hieros, in origina- li. Evidit dominus seminacherib regem assiriorum cum infinita multitudine exercitum instar locustae vniuersita comedetis e[st]erius de cuius aduersu[re]t[ur] hebreus, i. Reg. xviii. et Isa. xxvi.

p. Et sancte domini, infra, vii, quod duplum murum littus, hec est lea hieros. r. Hec adamantius, bec et lea, i. Reg. vide supra expositionem positam in epula ad paulum. s. Et eius enim p[ro]p[ter]as, infra, vii. a. Attrahentes supplicia petitoribus, t. Et fame, viii. f. s. in epula ad paulum hec plenius expoununt. t. Non dicit vers. infra, vii, ubi dicitur, sed audiendi tuba dei per quod innuit illa fame fore audiendi tuba in creatum quod vincit tuba est, non tuba creata quod plura sunt. v. Omnis onus gressus, i. g[ra]m[mar] sp[irit]ualis quod subleuat ad celum, quod omnes dicunt quod graue reddit maternitate mortis, et de isto onere dicitur Propterea, i. Inglis enim meum suame est, et tonus meum leue, p. Prophetavit intercessor, i. s. hele naum ionam osee esalam, et comedens in h[ab]et quod in aliis prophetae, quod enim inter plures bonos opponit non potest latenter. m. p[ro]p[ter]a quippe non poterat, ita b[ea]t[us] et ita sufficienter, z. Tunc pastor ante fuisset, quod in illo officio instructus fuit multitudine terpletus quod p[ro]p[ter]a prophando, sicne tangit in multis glo. infra, vii, et hic quod non erat pastor spiritu[m] magni[us] h[ab]uit comodum de materiali officio pastorali, quod hoc fuit

abilitas ad officium p[ro]p[ter]andi, multo magis pastores spiritu[m] a tuba sua, i. p[ro]p[ter]atio[n]e so[lo] rimales ad h[ab]ent ritus nostra et apta tuba. q[ui] sancte tuba in syon gloriatur. Publice predicant p[ro]p[ter]am, et b[ea]t[us] dicit, publice ad modum tuba quod continet auditas a bonis et a malis, et publica p[ro]p[ter]atio publice delectat bonos, offert autem oblationes.

a. Sancte tuba spiritus suis, ad differentiā materialium, de quod dicitur, et fac ubi duas tubas argenteas, c. Tempus est, i. Esaias, xl. Duplum monte excelsum alcedere te, et explicit quiescens expositio utriusque p[ro]logi.

Et camos p[ro]p[ter]a et pastor non fuit p[ro]p[ter]a Esaias, pp[ro]p[ter]a quod est ille p[ro]p[ter]a extiterit. Nam alijs l[oc]is ille, alijs iste apud hebreos scribit quod differentiā litterarum apud latinos non habet et ille fortis vel robustus, hic vir auilus iste p[ro]p[ter]at, quod loquitur quod decet tibi, quod p[ro]p[ter]a idola tria in cultu dei et a ligno dauid erat auilus, Fuit autem p[ro]gnatio eius ex oppido thecae, quod sex militibus distat a bethleem, cura gerens pecorum in latitudine caporum quod se primi oppido thecae in quibus humi aride atque barenosus semihil[us] oino frugum gignit, sed yberimis pascuis abh[ab]et.

be[ne]fici seminiu[m] te, ite in prima p[ro]te[re]ntia p[ro]p[ter]a multipliciter, primo per personale distinctionem ibi, non fuit p[ro]p[ter]a Esiae, sed per scripture distinctionem ibi, nam alijs l[oc]is ille, tertio per nos interpretationem ibi, et ille fortis vel robustus te, quanto p[ro]p[ter]a signatione ibi, fuit autem signatio eius te, quando p[ro]p[ter]a officium suetudine pastorale ibi, curam gerens pecorum te, sexto per p[ro]p[ter]am seu p[ro]p[ter]ationem ibi, et in numero pastor te, septimo quod est ad interpretationem ibi, Imperit sermone, octavo quod est ad cognitionem ibi, Et p[ro]p[ter]a scientia, dominus risus littere insistamus.

b. Pater esiae, de quod Esiae, et filius esiae amos.

c. Nog[er] zille, s. p[ro]p[ter] esiae.

c. Propheta extiterit, Esiae tertius, a. Nam talis l[oc]is ille, s. amos pater esiae,

e[st] dicit hiero, in originali, ille scribit per primam et ultimam sui nos l[oc]am aleph et lade, et interpretat fortis atque robustus, hic vero agnus et amach, et interpretat plus annulus

medie littere, amen et vau, et r[ati]o[n]es remanescentes sunt.

e. A cultu dei, i. Reg. vii.

f. Et a regno daudi, i. Reg. vii.

g. Distincta beryle em, ad meridianam plagam, sicut dicit hiero.

h. In quibus campis, subtil oino frugum gignitur his

existente arida atque barenosa, ista littera sat plana est, quod continet littera est, humi aride atque barenose ipsius expo-

sitioni resistens est, potest autem exponi dupliciter, potest enim

in Amos prophē.

dici & illi genitius. Et munus cū h̄ qd dico capis et vi de
mōstrationis essentie sic. b In qui cam. i Hu
mi aride & barenoſe. i humū aridā & barenosam haben
tib⁹. i. q̄ h̄i humū aridā & barenosam. l Nihil om
nino frugū. gignit. sicut dī magne virtutis rit. i. h̄is ma
gnātute egrege pul
catudinis mulier. i.

babes egregia pulcri
tudine. extreme tur
pitupinis aial. i. ba
bes extrema turpitu
dine. multa talia exē
pla ponit p̄st̄. nus
in minor volumine
circa p̄cipū sedi h̄i
bi. Alter exponit li
tera ista. et h̄ qd dī
co humi ponatur ad
uerbāl. i.e. p̄st̄ia
n̄ i.r. maioriſ volu
mis. Sc̄dū q̄ p̄p̄ia
cūrātū noīa n̄ p̄le
vel sedē ſunt declina
tionis ḡio caſu pro
aduerbio in loco ac
cipiunt. et rōme ſuz
tareni ſum accusati
uo vō ad locū cuiusq
eūq̄ declinatioſ. et
rōmā eo vel tarentū
vel carthaginē vel
athenās. ablativo de
loco vel p̄ locū et ro
ma exeo. tarento trā

ſeo ſi ſint tertie. ablativo tā in loco q̄ de loco vel p̄ lo
cū. et carthagine ſuz. carthagine venio. carthagine trā
ſeo. Idē enī ſemp in pluralib⁹ innenit. et atbenis ſuz
athenis venio atbenis tranſeo. Et paucis interpoſitis
ſubdit. i. nueniunt i. quēda p̄pellatua ſup̄a dictā re
gula fuaria. et militie militia militi. domi vōmū mo
b̄nū mū mo. i. tē nota q̄ q̄ nomē p̄mif p̄ aduerbio.
aduerbiū eft h̄i qd. q̄ absolute tenet. nomē ā ſimpli
ter. et poſſunt ei iungti adiectua vel alia ſubſtituua no
mina in conformatitate accidēti. ſicut p̄t̄ hic i. ouidio
eplaz in ſedā eplaz ſcribit. Iaq̄ alijs iam nunc doctas
eat inquit atbenas. Lōſtrūam itaq̄ ſtam. i. quid cā
p̄ie. Nihil omnino frugū gignit humi aride atq̄ bare
noſe. i. in humo arida atq̄ barenoſa. i. tē p̄ exēpla pri
ſtiani ſup̄a poſita p̄t̄ q̄ noīa aduerbialter polita ſci
q̄ ſonunt cū verbis ſignificatiuo motū. q̄hīq̄ cū ſig
nificatiuo quietē. i. tē oſid p̄ exēpla ouidij dicitis. i. in
tertio metamorpholeos. Sp̄argit humi uſſos morta
lia ſemina dentes. i. tē in codē. Spectat humi poſitū
gemini ceu lumina ſydiuſ. i. tē in doctrinali ſcribit. Ro
thomagi ſtudeas vel rōme deinde moreris. Dilute tñ
atq̄ domi reſidebis humiq̄. i. tē grecism⁹ dicit ſic. Ro
me rothomagi vernone morar atbenis. Rōmā rotho
magū vernonē tendit atbenas. Rōma rothomago ver
none redibat atbenis. Rure mora humi militiæ do
muſ. P̄us tendebat humi militiæq̄ domum. Rure redi
bat humi militiæq̄ domo. Dicit aut̄ grāmatiq̄ q̄ iſta
q̄tuor apell̄. i. ſua ſequunt̄ regulas p̄t̄roſi noīm quia
ſunt appropriata ad necessaria ſaluationis vite humane
duo ad defenſionē extreſa. dom⁹. n. defendit a pluia
i. gradine militia ab hostiis. et alia duo q̄ ad defenſionē
int̄nſcā ſez nū qd neceſſariū ē ad culturā. et inde h̄o

alaf. i. hum⁹. i. ſra humida & grāmōſa. et iumēta paſca
tur. i. h̄i a blatu de n̄ero. h̄i. i. eti. m. ſuez
amasias ſacerdos. bethe de quo legit̄ in tra. eti.

Explicit qualificatio expofitio illius plogi.

Incipit poſilla fratris nicolai de lyra ſup̄ amos cī
additionibus pauli
epifcopi burg.

Lapl̄m. I.

Erba amos

llēc pp̄he

tia que ter

tu loco p̄

tes diuidit

ent i. p̄bēmū & trācā

erātū qui incipit ibi.

i. dicit in prima par

tepi uno notificatur

auctor et noīe cū dā

a. Verba Amos. Et

iſte eſt alius ab illo q̄

fuit pater eliae. licet

vterq̄ fuerit. pp̄hera

Ille eīn fuit nobilis

& de genete regio. h̄ie

aūt rusticā. Ille eīt

ſcribit in hebreo p̄ lie

terā aleph in p̄ncipio

& ſade i. fine. ille

to p̄ ſlam ayn in p̄li

cipio & ſanuech in fi

ne. H̄op̄et q̄ ille ro

bustus. hic auſſus in

terprat. Horificatus

etia ex officio cī dī.

b. Qui fuit in pastori. thecie. iſt aūt thecia territo
riū ſegetib⁹ inēptū. ſunt ibi tñ pascua aialū ſecida. ſe
cūdo oſid p̄t̄ ſcribetauerit cū dī. c. Que vidit ſup̄
iſl. i. ſup̄ regnū decē tribūn̄ ū illud principali. pp̄hera
uit ſecūdario tñ ū plura alta regna. et ridebit. tertio oſi
dī ſp̄ in quo pp̄herauit. et primo in generali cī dī.

d. In dieb⁹ oſie regis iuda & in dieb⁹ hieroboam. iſt
eīn ſumul regnauerūt partialiter tamen. q̄ ſumul pars
regni hieroboam & prima regni oſie ſumul cōcurrat. et pa
ter. iſt. Reg. rr. oſias tñ ibi noīat azatas. q̄ ſuit binos
mi. ſcdō in ſpeciali cī dī. e. Ante duos annos
terremot⁹. oſias eīn rex iuda in ſup̄bā elat⁹ voluit of
fere thyma in tēplo dī ſup̄ altare incenſi. et tūc a
dī ſuit lepra p̄cūſiſ. et ſuit etiā tūc terremot⁹ ad oſe
dendū ſtam dei ū ipm̄ de quo terremotu diceſ plenius
Facha. iſt. Amos cept̄ pp̄herate p̄ duos annos ante
ſ. Et dicit. Ille incipit tractat⁹ in quo primo pp̄herat
ē plura regna in generali. ſcdō magis i. ſpeciali ibi. Dec
dī. Circa primū dicit. Et dicit. i. Amos a deo inspira
ſ. Oſis de ſyon rugiet. iſt eīn dī ſuſ contra regna. iſt.
iſt in ſequentiō exēpla designat metaphorice p̄ rugitū leo
nis qui eſt terribilis. dicit. b. De ſyon. eo q̄ ibi in
tēplo erat. pp̄ciator. iſt qd erat quaſi ſedes dei vi dictū
fuit. Ero. rr. et videbat pp̄hete i. ſimilitudine q̄ ſor dei lo
quentis ad ſe et illo loco pcederet vñq̄ ad eī. i. Et
lurerūt ſpecioſa paſtor. i. habitationes & maneria p̄lo
rū & regnoꝝ iſtā ſcriptor. l. Exercitatus eſt vertex
catineli. i. ciro deficit p̄t̄ ſuſ cuius ibet regni. ſic eīn ſo
nat trāſlatio chaldaica. iſt nō eſt hec. pp̄heria de ſterilitas
te ſurtua p̄numā ſicciatēt et credit̄ aliq̄ ſz e locuno me
taphorica ad designādū desolationē regnoꝝ iſtra ſcri
ptor. l. Dec dicit. Ille p̄t̄ pp̄hetizat magis in ſpe